

O B S A H

str.

1. MIERKY A VERNIERY	1
1.1. Číselné mierky	1
1.2. Grafické mierky	1
1.2.1. Pozdĺžna grafická mierka	2
1.2.2. Priečna grafická mierka	2
1.3. Verniery	4
2. VYTÝČENIE MERAČSKÉJ PRIAMKY. PRIAME MERANIE DĽŽOK	6
2.1. Pomôcky	6
2.2. Stabilizácia meračských bodov	7
2.3. Signalizácia meračských bodov	7
2.4. Vytýčenie meračskej priamky	8
2.5. Priame meranie dĺžky s vodorovne zaraďovaným meracím pásmom	9
2.5.1. Meranie v rovinatom teréne	9
2.5.2. Meranie v sklonenom teréne	10
2.5.3. Súhrn zásad merania dĺžky pásmom. Presnosť	11
3. VYTÝČENIE KOLMICE A VYHĽADANIE PÄTY KOLMICE POMOCOU DVOJITÉHO PEN- TAGÓNU	13
3.1. Vytýčenie kolmice	13
3.2. Vyhlľadanie päty kolmice	14
3.3. Presnosť vytýčenia	14
4. ZAMERANIE POLOHOPISU METÓDOU PRAVOUHLÝCH SÚRADNÍC	15
4.1. Terénne meračské práce	16
4.2. Vypracovanie meračského náčrtu	16
5. ZOSTROJENIE POLOHOPISNÉHO PLÁNU	19
5.1. Zobrazenie podrobnych bodov	19
5.2. Posúdenie presnosti meračského originálu polohopisného plánu ...	21
5.3. Úprava polohopisného plánu	22
6. MERANIE UHLOV TEODOLITOM	23
6.1. Základné časti a ostatné súčiastky teodolitu	23
6.2. Postavenie teodolitu na stanovisku	25
6.3. Preškúšanie osovej podmienky $L \perp V$	28
6.4. Meranie vodorovných uhlov teodolitom	29
6.4.1. Jednoduché meranie uhla	30
6.4.2. Meranie uhla v polygónovej sieti - v dvoch polohách ďa- lekoklľadu	30
6.4.3. Meranie uhlov v radoch a skupinách	32
6.4.4. Meranie paralaktického uhla násobením (repetíciou)	33
6.4.4.1. Meranie paralaktického uhla sekundovým teodo- litom	35
6.5. Meranie zvislých uhlov teodolitom	37
7. OPTICKÉ MERANIE DĽŽOK	39
7.1. Meranie dĺžky s nitkovým dialkomerom	39
7.1.1. Princíp merania dĺžky	39
7.1.2. Postup pri meraní dĺžky	40

7.1.3. Presnosť nitkového diaľkomera	42
7.2. Meranie dĺžky a prevýšenia s diagramovým tachymetrom	42
7.2.1. Princíp merania dĺžky a prevýšenia	42
7.2.2. Postup pri meraní dĺžky a prevýšenia	45
7.2.3. Presnosť diagramového tachymetra	46
7.3. Paralaktické meranie dĺžky so základnicovou latou	46
7.3.1. Princíp merania dĺžky	46
7.3.2. Postup pri meraní	48
7.3.3. Presnosť paralaktického merania dĺžok	48
7.4. Meranie dĺžky so základnicovým redukčným tachymetrom Zeiss BRT 006	49
7.4.1. Princíp merania dĺžky	50
7.4.2. Postup pri meraní dĺžky	50
7.4.3. Dosahová vzdialenosť a presnosť BRT 006	51
8. MERANIE DĽŽOK ELEKTRONICKÍMI DIAĽKOMERMI	52
8.1. Princíp merania dĺžky	52
8.2. Postup pri meraní dĺžky	54
9. VÝŠKOVÉ MERANIE - GEOMETRICKÁ NIVELÁCIA ZO STREDU	56
9.1. Princíp geometrickej nivelačie zo stredu	57
9.2. Niveláčné prístroje a pomôcky	57
9.3. Skúška a rektifikácia nivelačného prístroja	59
9.4. Geometrická nivelačia zo stredu v nivelačnom ľahu. Bočné zámery	60
9.4.1. Postup pri nivelačii	62
9.4.1.1. Bočné zámery (zábery stranou)	63
9.4.1.2. Výpočet nivelačného zápisníka. Kontrola a presnosť nivelačie	64
10. JEDNODUCHÉ ÚLOHY VÝROVNÁVACIEHO POČTU	66
10.1. Základné označenia a pojmy	67
10.2. Vyrovnanie priamych meraní rovnakej váhy	68
10.3. Vyrovnanie jednoduchých podmienkových meraní rovnakej váhy ...	69
11. VÝPOČET SMERNÍKA A DĽŽKY STRANY	72
11.1. Vyhodovenie polohopisného náčrtu	73
11.2. Postup výpočtu	73
12. VÝPOČET PRAVOUHLYCH SÚRADNÍC BODU URČENÉHO PRETÍNANÍM NAPRED Z UHLOV	77
12.1. Vyhodovenie polohopisného náčrtu	78
12.2. Postup výpočtu	78
13. VÝPOČET PRAVOUHLYCH SÚRADNÍC VRCHOLOVÝCH BODOV POLYGÓNOVÉHO ĽAHU OBOJSTRANNE ORIENTOVANÉHO A SÚRADNICOVE PRIPOJENÉHO	81
13.1. Postup pri výpočte	83
13.1.1. Uhlové vyrovnanie	83
13.1.2. Dĺžkové vyrovnanie	84
13.1.3. Výpočet pravouhlých súradníc vrcholových bodov polygónového ľahu	86
13.1.4. Vyhodovenie polohopisného náčrtu	87

	str.
14. ZAMERANIE BUZOLOVÉHO ČAHU BUZOLOVÝM PRÍSTROJOM	90
14.1. Buzolové prístroje	90
14.1.1. Skúška a rektifikácia buzolového teodolitu	93
14.2. Zameranie buzolového čahu	93
15. ZOBRAZENIE A GRAFICKÉ VYROVNANIE BUZOLOVÉHO ČAHU	97
15.1. Zobrazenie buzolového čahu	97
15.2. Grafické vyrovnanie buzolového čahu	98
16. INTERPOLÁCIA VRSTEVNÍC A URČENIE RELATÍVNEHO SPÁDУ	100
16.1. Zobrazenie polygónových a podrobnych bodov	100
16.2. Interpolácia vrstevníc	101
16.3. Vyrysovanie a úprava vrstevnicového plánu	102
17. URČOVANIE PLOŠNÉHO OBSAHU	104
17.1. Analytické určenie plošného obsahu podľa pravouhlých súradníc	104
17.2. Určenie priemernej plošnej zrážky mapového listu	105
17.3. Určenie plošného obsahu nitkovým planimetrom	109
17.4. Určenie plošného obsahu polárnym planimetrom	112
18. TACHYMETRIA. VYHOTOVENIE TACHYMETRICKÉHO PLÁNU	117
18.1. Terén. Terénny reliéf a jeho znázorňovanie	117
18.1.1. Charakteristika najbežnejších terénnych tvarov	119
18.2. Terénné práce	121
18.2.1. Rekognoskácia terénu a založenie siete tachymetrických stancívsk	121
18.2.2. Meranie vodorovných a zvislých uhlov a dĺžok strán v polygónovom čahu	122
18.2.3. Nivelácia tachymetrických stancívsk	124
18.2.4. Podrobne tachymetricke meranie	124
18.2.4.2. Meranie podrobnych bodov s diagramovým tachymetrom Dahlta	127
18.3. Práce kancelárske	129
18.3.1. Výpočet súradníc tachymetrických stancívsk	129
18.3.2. Trigonometrický výpočet a vyrovnanie výšok v polygónovom čahu	129
18.3.3. Výpočet tachymetrického zápisnika	131
18.3.4. Zobrazenie tachymetrických stancívsk	131
18.3.5. Zobrazenie podrobnych bodov	131
18.3.6. Interpolácia vrstevníc	132
18.3.7. Vyrysovanie a úprava tachymetrického plánu	132
18.3.8. Vyhotovenie geodetických údajov o PBPP	132
18.3.9. Technická správa	132
18.3.10. Výsledný elaborát	133
19. BUZOLOVÉ MERANIE. VYHOTOVENIE POLOHOPISNÉHO PLÁNU	138
19.1. Práce terénnne	138
19.1.1. Prehliadka zameriavaného územia a určenie vrcholov buzolového čahu	138
19.1.2. Zameranie lesného detailu buzolovým prístrojom	139

	str.
19.1.2.1. Nepriame meranie magnetických azimutov	139
19.1.3. Náčrt buzolového merania	140
19.2. Práce kancelárske	140
19.2.1. Výpočet Zápisníka pre meranie buzolou	140
19.2.2. Zobrazenie a grafické vyrovnanie buzolového ľahu	140
19.2.3. Zobrazenie podrobnych bodov lesného detailu	140
19.2.4. Vyrysovanie a úprava polohopisného plánu	140
19.2.5. Technická správa	140
19.2.6. Výsledný elaborát	141
20. FOTOGRAFICKÉ SNÍMKY. LETECKÁ MERAČSKÁ SNÍMKA	143
20.1. Čiernobiele fotografické materiály	143
20.2. Farebné fotografické materiály	144
20.3. Meračské snímky. Fotokomory	145
20.3.1. Určenie hlavného snímkového bodu	146
20.4. Letecká meračská snímka	147
20.4.1. Náležitosti leteckej snímky	147
20.4.2. Určenie severu	148
20.4.3. Určenie mierky snímky	149
20.4.3.1. Určenie mierky snímky pomocou mapy a snímky	149
20.4.3.2. Určenie snímky podľa absolútnej výšky letu a ohniskovej vzdialenosťi	150
20.4.3.3. Určenie mierky snímky podľa vĺcovacích bo- dov	150
21. SKÚŠANIE STEREOSKOPICKÉHO VIDENIA	151
21.1. Stereoskopické videnie	151
21.2. Jednoduchý šošovkový stereoskop	152
21.3. Skúšanie stereoskopického videnia	152
21.3.1. Vyznačenie terénnych čiar	153
22. PREKRESĽOVANIE LETECKÝCH SNÍMOK	154
22.1. Opis Zeissovoho prekresľovača SEG I	155
22.2. Zostrojenie vĺcovacieho podkladu	155
22.3. Postup prác pri prekresľovaní	156
22.3.1. Účinok nastavovacích pohybov na vĺcovací podklad	156
22.3.2. Prekresľovanie leteckej snímky	157
23. OBKRESĽOVANIE LETECKÝCH SNÍMOK	159
23.1. Opis Zeissovoho obkresľovača leteckých snímok	159
23.2. Postup pri obkresľovaní	160
24. ZJEDNODUŠENÉ METÓDY PRIESTOROVÉHO VÝHODNOTEŇIA LETECKÝCH SNÍMOK ZRKADLOVÝM STEREOSKOPOM	162
24.1. Podstata zjednodušených metód	162
24.2. Opis Zeissovoho zrkadlového stereoskopu	163
24.3. Opis kresliaceho stereometra	164
24.4. Postup so Zeissovým zrkadlovým stereoskopom	165
24.4.1. Vyznačenie hlavných bodov snímky a hrubá orientácia snímkovej dvojice (stereogramu)	165
24.4.2. Prípravné výpočty	165

24.4.3. Vzájomná orientácia snímok pre vymeranie snímkovej dvojice	165
24.4.4. Meranie paralaxových rozdielov kresliacim stereometrom	166
24.4.5. Výpočet výškových rozdielov	166
24.4.6. Grafické vyhodnotenie	167
25. PRIESTOROVÉ VYHODNOTENIE LETECKÝCH SNÍMOK NA TOPOCARTE D	168
25.1. Opis prístrojov	168
25.2. Vyhodnotenie leteckých snímok	170
25.2.1. Princíp univerzálnej fotogrametrickej metódy	170
25.2.2. Orientácia snímok	171
25.2.2.1. Prípravné práce	171
25.2.2.2. Relatívna (vzájomná) orientácia	173
25.2.2.3. Absolútна orientácia	174
25.2.3. Grafické vyhodnotenie	175
25.2.4. Číselné vyhodnotenie	176
26. INTERPRETÁCIA LETECKÝCH SNÍMOK	177
26.1. Interpretáčne znaky a klúče	177
26.2. Klasifikácia a interpretácia meračských snímok	179
27. Využitie výpočtovej techniky na cvičeniach	181
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	182